

EUROPEAN LABEL OF GOVERNANCE VERTAILU

HYVÄN HALLINTOTAVAN TOTEUTTAMINEN

Itsearviointi

ELOGE

European Label of
Governance Excellence

Innovaatioiden ja hyvän demokraattisen hallinnon 12 periaatteen vertailun avulla voidaan tunnistaa ne kunnat, jotka ovat lähimpänä kaikkien (tai useampien) periaatteiden noudattamista ja siten oikeutettuja saamaan ELoGE:n – European Label of Governance' Excellence.

KUNTAUUDISTUKSEN OSAAMISKESKUS

2024

Miten käyttää vertailua

1. Innovaatioiden ja hyvän demokraattisen hallinnon 12 periaatteen vertailun avulla voidaan tunnistaa ne kunnat, jotka ovat lähimpänä kaikkien (tai useampien) periaatteiden noudattamista ja siten oikeutettuja saamaan ELoGE:n – European Label of Governance' Excellence. Mikä tahansa yhdistys tai laitos, jolla on asiaankuuluvat valtuudet ja valmiudet, voi hakea ELoGE-akkreditointia Euroopan neuvostolta, voidakseen myöntää merkin.

Vertailu tarjoaa seuraavat tiedot:

- a. Kuvaus hyvän hallintotavan periaatteesta ja luettelo toimista, jotka tyypillisesti auttaisivat kuntaa toteuttamaan kyseistä periaatetta;
- b. Itsearviointiosio, jossa kuntia pyydetään tunnistamaan kypsyysasteensa kyseisen periaatteen suhteen.

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:				
Ei sovellettavissa	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Erittäin hyvin
0	1	2	3	4
Ei sovellettavissa, en tiedä, ei mielipidettä.	Olemme tietoisia keskeisistä käsiteltävistä kysymyksistä, mutta tällä hetkellä meillä ei ole lainkaan tai vain hyvin vähän kehitettyjä lähestymistapoja tai toimia niiden ratkaisemiseksi.	Tunnistamme keskeiset ongelmat ja kehitämme lähestymistapoja tai toimia niiden ratkaisemiseksi, vaikka käytännön toteutuksia on toistaiseksi ollut rajallisesti.	Meillä on hyvin kehitetyt suunnitelmat ja toimet keskeisten ongelmien ratkaisemiseksi merkittävillä toteutusmerkeillä.	Voimme näyttää selkeitä todisteita hyvistä käytännöistä, joita voidaan jakaa, ja kehitämme lähestymistapaamme edelleen varmistaaksemme pitkän aikavälin ja kestäväen kehityksen.

- c. Todisteet kunnan toimittaman itsearvioinnin tueksi.

2. Kunnan odotetaan:

- a. lukevan kutakin periaatetta koskevat tiedot;
 - b. harkitsevan käytettävissään olevia todisteita, jotka tukevat periaatteen toteuttamista;
 - c. tekevän itsearvioinnin omasta kypsyystasostaan koskien tätä periaatetta; ja
 - d. kirjaavan ylös todisteet, joita he haluaisivat tarjota itsearviointinsa tueksi.
3. "Indikaattoreiden" kuvaus kuvastaa hallintojärjestelyjen tasoa, joka olisi yhdenmukainen ELoGE:lle sopivan standardin kanssa. Kunta, joka on "melko hyvä" hyvän hallintotavan periaatteen osalta, on todennäköisesti ELoGE:n edellyttämällä tasolla.
 4. Itsearvioinnin todistusaineistona käytettävän tiedon tulee olla helposti kuntien saatavilla useista eri lähteistä, esimerkiksi olemassa olevista periaatteista, menettelytapadokumenteista, toimintasäännöistä ja -ohjeista, sisäisestä tarkastuksesta ja tarkistusraporteista sekä ulkoisista tarkastus-, tutkimus- ja tarkistusasiakirjoista. ELoGE-arvioinnin osana vaaditun kansalaisykselyn odotetaan olevan hyödyllinen todistusaineisto itsearvioinnin tueksi.
 5. Jokaisen periaatteen alaosasta löydät yhden lausunnon, joka on otettu kansalaisykselystä. Myös kunnan tulee arvioida tätä lausuntoa ja vertailla sen avulla kunnan antamia vastauksia kansalaisten antamiin vastauksiin. Jos näiden väitteiden välillä havaitaan eroja, seurantasuunnitelmassa (katso alla) tulee käsitellä toimenpiteitä, joita voidaan toteuttaa näiden erojen pienentämiseksi.
 6. Kypsyysmatriisiin yhteenvetoa käytetään määrittämään täyttääkö kunta merkin kriteerit laskemalla yhteen kunkin periaatteen yksittäiset pisteet. (a) Jokaisen tietyn periaatteen indikaattorin kohdalla on rasti ja vastaavat arvot (välillä 0–4) merkitään. Kunkin periaatteen keskimääräinen pistemäärä on kaikkien indikaattoreiden arvojen

summa jaettuna indikaattoreiden lukumäärällä. Jos tuloksena saatu keskiarvo on 0–1,99, periaatetta ei toteuteta eikä merkkiä myönnetä. Jos tulos on 2 tai enemmän, tämä pistemäärä huomioidaan seuraavassa vaiheessa. (b) Jokaisen periaatteen pisteet (2 tai enemmän) lasketaan yhteen ja jaetaan 12:lla. Jos tulos on 3 tai enemmän, merkki myönnetään. Jos tulos on vähemmän kuin 3, merkkiä ei myönnetä. Kaikki pisteet lasketaan vain vertailuindikaattoreista, ei lausunnoista tai kansalaisten ja valtuutettujen kyselylomakkeista.

7. Vertailuarvon käyttöönotto voi olla maan tai alueen laajuista. Jotkut kysymykset tässä vertailussa eivät välttämättä sovellu kaikille alueille/maille. Luonnollisesti tämän estämiseksi on tehty toimenpiteitä. Joskus asialle ei kuitenkaan voida mitään. Siksi sidosryhmien foorumin on ehdotettava (ja Euroopan neuvoston hyväksyttävä), että jokin kysymys on poistettava tästä vertailusta.
8. Kypsyysmatriisin tarkoituksena on auttaa kuntia arvioimaan vahvuuksiaan ja heikkouksiaan. Prosessiin kuuluu luontainen “parantamisen” dynamiikka. Jos merkkiä ei saada, kuntien pitäisi keskittyä heikkoihin kohtiin ja ryhtyä parannustoimiin (seurantasuunnitelma) tähtäimenään hakea uudelleen ja saada merkki. Merkin saaneet kunnat voivat edelleen parantaa keskiarvoa alempia pisteitä saadakseen seuraavan kerran merkin korkeammalla keskiarvolla.

			ARVIOINTI				
Kunnan kypsyyssaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
1. Osallistuminen, vaalien oikeudenmukaisuus ja edustus	1. Kunnallisvaalit järjestetään vapaasti ja oikeudenmukaisesti kansainvälisten standardien ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja ilman petoksia.	1. Kunta järjestää vaalit sellaisten lakien mukaisesti, jotka vastaavat parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.					X
	2. Kansalaiset ovat julkisen toiminnan keskipisteessä ja he ovat selkeästi määritellyllä tavalla mukana julkisessa toiminnassa paikallistasolla.	2. Osana määrättyä kuulemisprosessia, kunta tiedottaa aktiivisesti suunnitelmistaan ja kutsuu yksittäisiä kansalaisia, kansalaisjärjestöjä, yrityksiä, paikallisia tiedotusvälineitä ja muita ryhmiä kommentoimaan näitä suunnitelmia.					X
		3. Kunnat pyrkivät parantamaan paikallista lainsäädäntöä ja käytännön järjestelyjä koskien kansalaisten osallistumista julkiseen toimintaan paikallisesti.					X
		4. Yleisöä kuullaan päätöksentekoprosessin alkuvaiheessa.					X
	3. Kaikki voivat osallistua päätöksentekoon joko suoraan tai heidän etujaan edustavien laillisten tahojen välityksellä. Tällainen laaja osallistuminen perustuu sanan-, kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen.	5. Olemassa oleva valittujen edustajien aktiivinen ohjelma osallistaa kansalaiset päätöksentekoon.					X
		6. Olemassa oleva aktiivinen ohjelma rohkaisee yksilöitä ottamaan valittujen edustajien tehtäviä.					X
	4. Kaikki äänet, myös epäedullisimmassa ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien, kuullaan ja otetaan huomioon päätöksenteossa, myös resurssien kohdentamisessa.	7. Äänestysoikeus on otettu huomioon ja toimenpiteisiin on ryhdytty sen varmistamiseksi, ettei ryhmiä suljeta pois tai jätetä huonompaan asemaan.					X
		8. Olemassa oleva aktiivinen ohjelma ottaa sosiaalisesti haasteelliset mukaan päätöksentekoon.					X
	5. Yritetään aina rehellisesti toimia välittäjänä erilaisten oikeutettujen etujen välillä ja päästä laajaan yhteisymmärrykseen siitä, mikä on koko yhteisön edun mukaista ja miten se voidaan saavuttaa.	9. Kunta on tunnistanut keskeiset sidosryhmät (joihin kuuluvat kansalaisjärjestöt, yritykset, paikalliset tiedotusvälineet ja muut sidosryhmät). Tämä luettelo tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa.					X
		10. Kunta on ottanut käyttöön neuvottelevan tekniikan prosessin kunnassa (neuvottelukäsittely, kansalaisista koostuva tuomaristo, osallistumisbudjetointi jne.).					X
6. Päätökset tehdään monien tahdon mukaan samalla kun harvojen oikeuksia ja oikeutettuja etuja kunnioitetaan.	11. Valittujen virkamiesten demografinen kokoonpano edustaa kunnan demografista kokoonpanoa.					X	
Tässä kunnassa ihmiset ovat tyytyväisiä mahdollisuuksiinsa vaikuttaa heitä kiinnostaviin kunnallisiin päätöksiin.						X	

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIOINTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
2. Reagointikyky	1. Tavoitteet, säännöt, rakenteet ja menettelyt mukautetaan kansalaisten oikeutettuihin odotuksiin ja tarpeisiin.	1. Kaikissa päätöksentekoprosesseissa on selkeät ohjeet ja menettelytavat virkamiehille ja valituille edustajille.					X
		2. Kunnat huolehtivat siitä, että kaikki valitut edustajat edustavat paikallisten ihmisten etua.					X
	2. Julkiset palvelut toimitetaan ja pyyntöihin ja valituksiin vastataan kohtuullisessa ajassa.	3. Paikallisten julkisten palvelujen ja viranomaisten toimintaan liittyvä yksittäinen valitusmenettely vastausaikatavoitteineen on kehitetty ja otettu käyttöön ja sen käyttämisestä on näyttöä.					X
		4. Tietoa kuntaa koskevista valituksista ja valituksiin annetuista vastauksista sekä mahdollisista muutoksista saatetaan työntekijöiden, valittujen edustajien ja kansalaisten saataville.					X
		5. Jos käytäntöön ja palvelun tarjoamiseen tarvitaan muutoksia, ne tehdään vastauksena tutkimuksiin, raportteihin, konsultaatioihin, valituksiin ja muihin panostuksiin. Tehdyt muutokset julkistetaan.					X
		6. Kunta tarjoaa hyvää "asiakaspalvelua" varmistamalla, että palveluita tarjoaa asiantunteva ja hyvin koulutettu henkilökunta, joka ymmärtää väestönsä tarpeet.					X
	Tässä kunnassa palvelun tarjoamiseen liittyvät valitukset käsitellään ammattimaisesti.						X

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIINTI				
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	NA 0	EHU 1	MHU 2	MHY 3	EHY 4
3. Tehokkuus ja vaikuttavuus	1. Tulokset täyttävät sovitut tavoitteet	1. Kunta suunnittelee toimintaansa ja budjettiaan strategisten ohjaussuunnitelmiansa mukaisesti sekä strategisella että toiminnallisella tasolla.					X
	2. Käytettävissä olevia resursseja käytetään parhaalla mahdollisella tavalla.	2. Suoritustietoa kerätään ja tarkistetaan säännöllisesti. Kunta toimii korjatakseen odotetun ja todellisen suorituskyvyn väliset erot.					X
	3. Suorituskyvyn hallintajärjestelmät mahdollistavat palveluiden tehokkuuden ja vaikuttavuuden arvioinnin ja parantamisen.	3. Kunta kehittää ja toteuttaa tulosjohtamisen viitekehystä, joka kattaa kaikkien tavoitteet, palvelut ja toiminnot asianmukaisine mittareineen ja raportoi säännöllisesti tuloksestaan ja edistymisestään.					X
		4. Kunta vaihtaa hyviä käytäntöjä muiden kuntien kanssa ja käyttää näitä tietoja oman tehokkuutensa ja vaikuttavuutensa parantamiseen.					X
		5. Kunta laatii strategisen ja toiminnallisen arviointiasiakirjan yhteiskuntapolitiikan arviointia varten.					X
		6. Kunta huomioi arviointinsa tulokset tulevan yhteiskuntapolitiikan toteuttamiseksi.					X
	4. Tarkastuksia suoritetaan säännöllisin väliajoin suorituskyvyn arvioimiseksi ja parantamiseksi ¹ .	7. Menettelytavat, tulosraportit ja tietojärjestelmät auditoidaan riippumattomasti ja tulokset raportoidaan valtuutetuille.					X
		8. Kaikki tärkeimmät palvelut ja toiminnot tarkastetaan säännöllisesti asianmukaisin väliajoin niiden suorituskyvyn ja vaikutusten arvioimiseksi.					X
		9. Kunnat pitävät asianmukaista kirjaa mallien tunnistamiseksi sekä tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.					X
	Kaiken kaikkiaan, tämän kunnan ihmiset ovat varsin tyytyväisiä kunnan tarjoamiin palveluihin.						X

¹ Tarkastuksella tarkoitetaan kunnan toiminnan parantamiseen tähtäviä tarkastuksia.

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIONTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
4. Avoimuus ja läpinäkyvyys	1. Päätökset tehdään ja pannaan täytäntöön sääntöjen ja määräysten mukaisesti	1. Kunnalla on selkeä ja hyvin ymmärretty oikeudellinen kehys, joka on laajalti julkistettu.					X
		2. Kunnan oikeudellinen kehys sisältää selkeän delegoinnin päätöksentekokaavion, jossa määritellään, kuka on vastuussa kunkin päätöksen tekemisestä ja miten päätökset tehdään, pannaan täytäntöön ja julkistetaan.					X
		3. Kunta tekee ja panee täytäntöön päätökset avoimesti, läpinäkyvästi, vastuullisesti ja oikea-aikaisesti sekä sääntöjen ja määräysten mukaisesti, ja kansainvälisten parhaiden käytäntöjen mukaisesti.					X
		4. Päätöksiä varten on olemassa valitusprosessi, joka on laajalti saatavilla ja ymmärretty.					X
		5. Oppositiolla on oikeus tehdä ehdotuksia, tarkistuksia ja välikysymyksiä. Oppositiolla on myös oikeus vaatia tiettyjen aiheiden tutkintalautakuntien kokouksia ja sillä on oikeus olla edustettuna joissakin kunnan elimissä.					X
	2. Kaikki tiedot, joita ei ole laissa säädetyistä tarkasti määritellyistä syistä (kuten yksityisyyden suoja tai hankintamenettelyjen oikeudenmukaisuuden varmistaminen) luokiteltu, ovat julkisesti saatavilla.	6. Kunnat varmistavat kansalaisten säännöllisen ja helpon yhteydenpidon valittuihin edustajiin.					X
		7. Kunnat tiedottavat aktiivisesti väestöä.					X
	3. Tietoa päätöksistä, menettelytapojen täytäntöönpanosta ja tuloksista saatetaan yleisölle saataville siten, että se voi tehokkaasti seurata ja myötävaikuttaa paikallisviranomaisen työskentelyyn.	8. Kuntakokoukset ovat avoimia yleisölle ja tiedotusvälineet sekä esityslistat ja asiakirjat ovat julkisesti saatavilla.					X
		9. Kunnalla on 12 kuukauden rullaava työohjelma, joka on saanut kansalaisilta ja valituilta edustajilta palautetta ja se on julkaistu laajasti.					X
		10. Valitut luottamushenkilöt osoittavat avoimuutta mediaa kohtaan ja halukkuutensa tiedottaa tiedotusvälineille.					X
Tämä kunta tekee hyvää työtä tiedottaessaan kansalaisille paikallisen poliittisen asialistan asioista.						X	

			ARVIONTI				
Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
5. Laillisuusperiaate	1. Paikalliset viranomaiset noudattavat lakia ja oikeuden päätöksiä	1. Kunta noudattaa kaikkia voimassa olevia lakeja ja määräyksiä.					X
		2. Kunta ilmoittaa julkisesti kaikista oikeudellisista päätöksistä tai lainmukaisista rangaistuksista, joita sille on annettu.					X
	2. Sääntöjä ja määräyksiä sovelletaan laissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti ja ne pannaan täytäntöön puolueettomasti.	3. Sääntöjä ja määräyksiä sovelletaan laissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.					X
		4. Säännöt ja määräykset pannaan täytäntöön puolueettomasti.					X
	Tässä kunnassa vallitsevat kaikkien asukkaiden yhteiset edut, eivät erityisintressit.					X	

Kunnan kypsyyssaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIINTI				
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	NA 0	EHU 1	MHU 2	MHY 3	EHY 4
6. Eettinen toiminta	1. Yleinen etu asetetaan yksilön etujen edelle.	1. Julkiset menettelytavat päätetään kunnan yleisen hyvinvointiroolin mukaan.					X
		2. Paikallinen yleinen etu ohjaa kunnan budjettivarojen kohdentamista.					X
	2. Tehokkaat toimenpiteet on olemassa kaikenlaisen korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.	3. Ohjesäännöissä määritellään valituilta edustajilta ja virkamiehiltä vaadittavat eettiset standardit. Näihin kuuluu vaatimus, jonka mukaan edut, lahjat ja kaikenlainen vieraanvaraisuus on kirjattava julkisiin rekistereihin.				X	
		4. Korruptiolle alttiille aloille, kuten hankinnat, kuntien omaisuuden myynti sekä lupien ja lisenssien myöntäminen, on laadittu omat erityismenettelyt.					X
		5. Korruption vastaiset järjestelyt tarkastetaan vuosittain esimerkiksi sisäisenä tai ulkoisena auditointina.				X	
		6. Henkilöstöpolitiikka edellyttää henkilöstön nimittämistä, ylennyksiä ja ansioiden perusteella palkitsemista ja/tai kurinpitoa vain hyväksytyjen menettelytapojen mukaisesti.					X
	3. Eturistiriidoista ilmoitetaan ajoissa ja asianomaisten henkilöiden on pidättäytyttävä osallistumasta asiaa koskeviin päätöksiin.	7. Valittujen edustajien ja henkilöstön on ilmoitettava mahdollisista eturistiriidoista, jotka voivat vaikuttaa päätöksentekoon, ja heidän on pidättäytyttävä osallistumasta asiaan liittyvien päätösten tekemiseen.					X
		8. Kunnat varmistavat vaikuttavan ja tehokkaan hankinnan sekä käyttää ennalta asetettuja valintaperusteita.					X
		9. Kunnat varmistavat yleisölle vapaan pääsyn julkisia hankintoja koskeviin asiakirjoihin ja hankintapäätöksiin.					X
	Tässä kunnassa kaikkia ihmisiä kohdellaan tasa-arvoisesti riippumatta heidän yhteyksistään valittuihin edustajiin tai virkamiehiin.						X

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIONTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
7. Pätevyys ja kyvykyys	1. Hallinnollisten henkilöiden ammattitaitoa ylläpidetään ja vahvistetaan jatkuvasti tulosten ja vaikuttavuuden parantamiseksi.	1. Kunta tunnistaa taidot, joita tarvitaan niiden palvelujen tehokkaaseen tuottamiseen, ja suorittaa osaamiseen liittyvän tarkastuksen puutteiden tunnistamiseksi osana strategista työvoimasuunnitelmaa.					X
		2. Kunnassa on käytössä järjestelmä henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien toteuttamiseksi.					X
	2. Viranomaiset ovat motivoituneita parantamaan jatkuvasti toimintaansa.	3. Järjestelyt ovat käytössä hyvien suoritusten palkitsemiseksi ja huonojen suoritusten parantamiseksi.					X
		4. Kunnalla on rekrytointi- ja valintapolitiikka sekä valintamenettelyt, jotka julkistetaan ja joita toteutetaan johdonmukaisesti.					X
		5. Koulutussuunnitelmaa kehitetään, toteutetaan ja seurataan sen varmistamiseksi, että koulutustarpeet täytetään täysimääräisesti ja että sitä ennen jatkuvasti kehitetyt ammatilliset taidot eivät muodostu esteeksi palvelun toimittamiselle. Käytössä on myös toimenpiteitä, jotta koulutuksen puute ei häiritse palvelun toimituksen tehokkuutta.					X
		6. Kunnat tarkastelevat rekrytointi-, koulutus- ja ylennysmenettelyjen toteutusta ja tuloksia sekä tekevät parannuksia sen pohjalta.					X
	3. Käytännön menetelmiä ja menettelytapoja luodaan ja käytetään, jotta taidot pystytään muuttamaan kyvyiksi ja saadaan parempia tuloksia.	7. Valintaperusteet määritellään jokaiselle toimelle ja ilmoitetaan kaikille hakijoille. Kriteerit heijastavat työn olennaisia vaatimuksia, eivätkä ne sulje pois mitään yhteiskuntaryhmiä.					X
		8. Henkilökunta saa säännöllisesti arviointeja suorituksestaan ja kehityksestään osana systemaattista suoritusten arviointia ja urakehitystä.					X
	Useimmat tämän kunnan valitut virkamiehet ovat päteviä ihmisiä, jotka (yleensä) tietävät mitä tekevät.						X

			ARVIINTI				
Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
8. Innovaatio ja avoimuus muutokselle	1. Ongelmiin etsitään uusia ja tehokkaita ratkaisuja, ja nykyaikaisia palveluntarjonnan menetelmiä hyödynnetään.	1. Kunnassa on jäsennelty lähestymistapa innovaatioon, tutkimukseen ja kehitykseen.					X
		2. Kunnat pyrkivät tunnistamaan ja toteuttamaan esimerkkejä hyvistä käytännöistä ja uusista ratkaisuista.					X
	2. Kunnalla on valmius pilotoida ja kokeilla uusia ohjelmia sekä oppia muiden kokemuksista.	3. Kunta on aktiivisesti mukana hyvän hallintotavan pilottihankkeessa.					X
	3. Muutoksille suotuisa ilmasto on luotu parempien tulosten saavuttamiseksi.	4. Valitut edustajat ja henkilökunta ovat selkeästi sitoutuneet toimiiin varmistukseen, että uusista ratkaisuista ja hyvistä käytännöistä saadaan hyötyjä.					X
	Tässä kunnassa on hyvät menettelytavat parantamiseksi.	kansalaisten ehdotusten käsittelyyn julkisten palvelujen tuottavuuden					X

Kunnan kypsyyssaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIONTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
9. Kestävyys ja pitkän tähtäimen suuntautuneisuus	1. Tulevien sukupolvien tarpeet otetaan huomioon nykyisissä käytännöissä.	1. Kunnassa on jäsennelly lähestymistapa pitkän aikavälin kehittämiseen.					X
		2. Tulevan sukupolven tarpeet huomioidaan rutiinomaisesti suunnitteluprosessissa.					X
	2. Yhteisön kestävä kehitys otetaan jatkuvasti huomioon. Päätöksillä pyritään sisäistämään kaikki kustannukset eikä siirtämään ongelmia ja jännitteitä, olivat ne sitten ympäristöön, rakenteisiin, rahoitukseen, taloudellisiin tai sosiaalisiin asioihin liittyviä, tuleville sukupolville.	3. Poliitikot ja ylin johto ovat selvästi osoittaneet vahvaa sitoutumista yrityksen yhteiskuntavastuun saavuttamiseen.					X
		4. Kestävän kehityksen varmistaminen on olennainen osa politiikan ja strategian kehittämistä sekä toiminnan suunnittelua ja tavoitteiden asettamista kaikilla osastoilla, toimialoilla ja palvelualueilla.					X
		5. Erityisresurssit ja vastuu vaikuttavat kestävä kehityksen valtavirtaistamiseen (esimerkiksi monitoimityöryhmässä).					X
		6. Rutiinomaisesti varmistetaan, että kunnan prosessit, kuten suoritusjohtaminen, auditointi ja valvonta, tarjoavat mekanismeja palautteelle ja kestävä kehityksen haasteille käytännössä.					X
	3. Paikallisen yhteisön tulevaisuuteen on olemassa laaja ja pitkän aikavälin näkemys sekä ymmärrys siitä, mitä vastaavaan kehitykseen tarvitaan.	7. Kestävän kehityksen päätöksenteossa on osallistava lähestymistapa.					X
		8. Kunnalla on pääomarahoitussuunnitelma, joka varmistaa kunnan infrastruktuurin ja omaisuuden pitkän aikavälin elinkelpoisuuden.					X
4. Ymmärretään mihin historiallisiin, kulttuurisiin ja sosiaalisiin monimutkaisuuksiin tämä näkökulma perustuu.	9. Kunnan historiallisen, kulttuurisen ja sosiaalisen puolen säilyttämiseen on olemassa jäsennelly lähestymistapa.					X	
	Tässä kunnassa päättäjät saavat kansalaiset mukaan etsimään ratkaisuja paikallisiin ongelmiin ja kestävä kehitykseen.					X	

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIINTI					
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY	
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4	
10. Moitteeton varainhoito	1. Maksut eivät ylitä tarjottujen palvelujen kustannuksia, eivätkä vähennä kysyntää liaksi etenkin tärkeiden julkisten palvelujen osalta.	1. Valituilla virkamiehillä on selvät perustelut palvelumaksuille.					X	
	2. Varovaisuutta noudatetaan taloushallinnossa, mukaan lukien lainojen hankinnassa ja käytössä, resurssien, tulojen ja varausten arvioinnissa sekä poikkeuksellisten myyntitulojen käytössä.	2. Varainhoito-ohjeet määrittelevät taloudelliset vastuut, jotka koskevat kaikkia kunnan palveluksessa työskenteleviä.						X
		3. Sisäinen auditointi tarkastaa taloudelliset tapahtumat varmistaakseen hyväksytyjen sisäisten menettelytapojen noudattamisen.						X
		4. Virkamiehille ja valituille edustajille esitetään säännöllisesti raportteja, joissa verrataan todellisia tuloja ja menoja budjettiin.						X
		5. Tilintarkastuksen suorittavat kunnasta riippumattomat henkilöt.						X
		6. Ulkoiset auditoinnit ja vuosittaiset auditoinnit julkistetaan.						X
		7. Vuosittaisessa auditoinnissa tarkastetaan palvelutarjonnan arvorahoitus.						X
		8. Vuosittaiset ja monivuotiset budjetit hyväksytään ennen kyseisen jakson alkua. Budjeteissa tulee esittää keskeiset resurssit ja sitoumukset.						X
	3. Monivuotiset budjettisuunnitelmat laaditaan yleisöä kuullen.	9. Budjetin valmisteluprosessiin kuuluu laaja ulkopuolisten sidosryhmien kuuleminen.						X
		10. Hyväksytyt budjetit, veroprosentit ja vuosikertomus, joka sisältää tiedot palvelutuotannosta ja tuloksista, ovat julkisesti saatavilla.						X
		11. Yhteenveto budjetista ja veroista on kaikkien kansalaisten saatavilla.						X
	4. Riskit arvioidaan ja niitä hallitaan asianmukaisesti, muun muassa julkaisemalla konsolidoitu tilinpäätös ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tapauksessa, jakamalla riskit realistisesti.	12. Kunta tunnistaa ja hallitsee rahoitus- ja palvelutoimitusriskinsä jollakin seuraavista tavoista: • riskien hyväksyminen ja tunnistaminen; • riskien välttäminen (esim. siirtämällä toiminta toiselle taholle); • riskien siirtäminen (esim. julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien avulla tai kaupallisen vakuutuksen hankkiminen); tai • riskien jakaminen (esim. yhteistyö toisen kunnan kanssa).					X	
	5. Kunta osallistuu kuntien välisen yhteisvastuun, rasitteiden ja etujen oikeudenmukaisen jakamisen ja riskien vähentämisen järjestelyihin (tasausjärjestelmät, kuntien välinen yhteistyö ja riskien keskinäinen jakaminen).	13. Kuntien välinen lähestymistapa on edistystekijä kunnan johtamisessa.						X
		14. Kunta osallistuu kuntayhtymän toimintaan parantaakseen toimintaansa ja kansalaisille tarjoamia palveluja.						X
	Tämä kunta tekee hyvää työtä tiedottaessaan kansalaisille siitä, mitä veronmaksajat saavat vastineeksi rahoilleen.						X	

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIONTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
11. Ihmisoikeudet, kulttuurinen monimuotoisuus ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus	1. Paikallishallinnon vaikutuspiirissä ihmisoikeuksia kunnioitetaan, suojellaan sekä pannaan täytäntöön ja kaikenlaista syrjintää torjutaan.	1. Kunta huolehtii kaikkien eri ryhmien osallistumisesta ja se on toteuttanut syrjinnän vastaisia toimenpiteitä sekä määritellyt tavoitteet, jotka asetetaan kaikille käytännön alueille.					X
		2. Kunnat ryhtyvät toimiin suojellakseen kaikkia kansalaisia syrjinnältä ja syrjäytymiseltä.					X
	2. Kulttuurista monimuotoisuutta käsitellään voimavarana ja jatkuvasti pyritään varmistamaan, että kaikki ovat mukana paikallisyhteisössä, samaistuvat siihen, eivätkä koe olevansa ulkopuolella.	3. Kunta edistää aktiivisesti monimuotoisuutta ja yhteenkuuluvuutta kaikkien kansalaisten edun mukaisesti asettamalla resursseja käytettäviksi, tukemalla ja antamalla tukipalkkioita kansalaistoimijoiden toimintaan, edistämällä vuoropuhelua ja kannustamalla kumppanuuksia eri yhteiskunnallisten toimijoiden välillä.					X
	3. Sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja epäsuotuisten alueiden yhdentymistä edistetään.	4. Kunta on asettanut selkeät tavoitteet parantaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja maksimoida kulttuurisen monimuotoisuuden potentiaalia edistämällä kulttuurienvälistä diversiteettiä ja vuorovaikutusta.					X
		5. Kunta on ottanut käyttöön yksittäisiä suunnitelmia tietyille heikommassa asemassa oleville ryhmille (esim. omavaraisuussuunnitelma, lasten ja nuorten oikeuksien suunnitelma jne.).					X
	4. Keskeisten palvelujen saatavuus on säilytetty erityisesti kaikkein heikommassa asemassa oleville väestöryhmille.	6. Poliitikot ja henkilökunta varmistavat yhdessä kaikkien strategisten kumppaneiden kanssa, että tasa-arvotavoitteet sisällytetään strategioihin, aluesuunnitelmiin sekä julkisten palvelujen tuottamiseen ja että niitä toteutetaan.					X
	Tässä kunnassa ihmisoikeuksia vaalitaan ja niiden toimeenpano etenee kaikille väestöryhmille.					X	

Kunnan kypsyyssaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:			ARVIONTI				
			NA	EHU	MHU	MHY	EHY
PERIAATE	TOIMINNAN KUVAUS	INDIKAATTORIT	0	1	2	3	4
12. Vastuullisuus	1. Kaikki päättäjät, kollektiivisesti ja yksilöllisesti, kantavat vastuun päätöksistään.	1. Kaikilla päättäjillä on selvät kollektiiviset ja yksilölliset vastuunsa tekemistään päätöksissä, ja ne on määritelty selkeästi oikeudellisissa puitteissa ja heidän toimenkuvassaan.					X
	2. Päätöksistä raportoidaan, ne selitetään ja niistä voidaan rangaista.	2. Valtuusto laatii säännöllisin väliajoin (vähintään vuosittain) julkiset selonteot ottamalla huomioon tekemänsä päätökset.					X
		3. Kunnan oikeudellinen kehys sisältää yksityiskohtia päätösten raportoinnista, selittämisestä ja rankaisemisesta, jotka valitut edustajat, virkamiehet ja kansalaiset ymmärtävät hyvin.					X
		4. Raportit ja muut asiakirjat ovat saatavilla ja asetetaan saataville.					X
	3. Hallinnollisia epäkohtia ja kansalaisoikeuksia loukkaavia paikallisten viranomaisten toimia vastaan on tehokkaita keinoja.	5. Kunnalla on lainsäädäntökehysten mukainen avoin ja riippumaton auditointijärjestely. Tarkastusjärjestelyjä kunnioitetaan ja niitä pidetään riippumattomina, ja ne toteutetaan ilman pelkoa tai suosimista.					X
		6. Auditointien on selvitettävä, kenet jokaisesta päätöksestä saatetaan vastuuseen, ja asiaankuuluvat päätöksentekijät suostuvat vapaaehtoisesti julkiseen tarkasteluun.					X
		7. Kunnalla on oikeudellisten puitteidensa mukainen vankka prosessi korjatakseen hallinnollisia epäkohtia ja paikallisten viranomaisten kansalaisoikeuksia loukkaavia toimia sääntöjen, määräysten ja parhaiden käytäntöjen mukaisesti.					X
		Tässä kunnassa valitut virkamiehet osaavat selittää päätöksiään asukkaille.					X

Kypsyysmatriisin yhteenveto

Periaate	Otsikon määritelmä	Kypsyysaste					
		Ei sovellettavissa	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Erittäin hyvin	Lausunto
Periaate 1	Kansalaisten osallistuminen, vaalien oikeudenmukaisuus ja edustus						
Periaate 2	Reagointikyky						
Periaate 3	Tehokkuus ja vaikuttavuus						
Periaate 4	Avoimuus ja läpinäkyvyys						
Periaate 5	Laillisuusperiaate						
Periaate 6	Eettinen toiminta						
Periaate 7	Pätevyys ja kyvykkyys						
Periaate 8	Innovaatio ja avoimuus muutokselle						
Periaate 9	Kestävä kehitys ja pitkän tähtäimen suuntautuminen						
Periaate 10	Moitteeton varainhoito						
Periaate 11	Ihmisoikeudet, kulttuurinen monimuotoisuus ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus						
Periaate 12	Vastuullisuus						
	Kokonaispisteet						

